

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

5 Iuramentum novem de causis efficitur licitum

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

- 21 Fidei professionem doctorandi emittere tenentur.
- 22 Episcopi, vicarij non recipientes à Doctõribus, & scholaribus fidei professionem, in graves censuras incurunt.
- 23 Fidei professionis forma, quæ sit.
- 24 Fidei professionem ad cathedrales, & alias ecclesias assumendi, qui emittere tenentur.
- 25 Fidei professio à quibus intra duos menses præstari debeat.
- 26 Canonici fidei professionem non emittentes, non faciunt fructus suos.
- 27 Canonici fidei professionem non emittentes, fructus præbende amittunt.
- 28 Iuramentum, an sit licitum vel ne, cognitio spectat ad forum ecclesiasticum.

SPONSALIA, de quibus proxime egimus, sæpè firmantur iuramento, quare de iuramento hic dicere opportunum censemus. Iuramentum ideo, ut sit licitum, ¶ tres comites habere debet, iudicium, iusticiam, & veritatem, hoc est, ut verum sit, quod iuratur, sitque iustum, & cum reverentia debita ad eò fiat, non autem leviter, sed discretè, & ex causa necessaria, considerando locum, causam, tempus, & cæteras circumstantias, ut cum iudicio non præcipitanter, & temerè feratur. *cap. & iurabunt, 22. quæst. 1. Navarr. in c. 12. num. 13. tom. 3. & Graff. decis. aur. c. 3. nam 3. & 4. lib. 2. part. 2.* ¶ est enim iuramentum assertio, vel negatio de aliquo licito possibili, & honesto, sacræ rei attestacione firmato, Hostien. *in sum. num. 1. de iureiur.* ¶ & est duplex, assertorium, & promissorium, assertorium aliud de calumnia, & aliud de veritate dicenda; promissorium vero de faciendo, de persolvendo, de iudicio sili, & iudicatum solvendo, & his similia, ut per eundem Hostien. *§. quot sunt species. numer. 3. cod. tit.*

4 Iuramentum ¶ dividitur etiam in deliberatum, & solemnizatum, deliberatum, & non solemnizatum, & nec deliberatum,

nec solemnizatum. Deliberatum, & solemnizatum est, quando testes jurant ad sancta Dei Evangelia in præsentia iudicis, vel aliquis præstat iuramentum litis decisivum. Deliberatum, & non solemnizatum, quando quis in occulto iurat aliquid cum deliberatione, intendens illud per divinæ veritatis testimonium confirmare. Non deliberatum, nec solemnizatum est quando quis iurat in sermone, non attendens, quem invocet, & ad quid, sed quadam consuetudine. *Turrecrem. in c. habemus. num. 3. 22. qu. 1. & Graff. decis. 16. m. 1. lib. 2. par. 1.*

¶ Licitum efficitur ¶ iuramentum novem de causis, septem, propter bonum introducendum, & duabus, propter malum amovendum. Primò, pro veritate confirmanda, *ut c. non est. 22. qu. 1. c. quanquam. 14. quæst. 2. & cap. fin. de iur.* Secundò, pro veritate declaranda, quia in ore duorum, vel trium stat omne verbum *cap. licet. de testat.* Tertio, pro pace confirmanda, *c. omne quod 2. 1. quæst. 1.* Quarto, pro amicorum animis conciliandis. *eod. cap. omne. & cap. novit. de iudic.* Quinto, pro fidelitate servanda, pro qua venerunt senes Jrael ad regem, qui percussit cum eis fœdus coram domino, *2. reg. cap. 5. & cap. significasti. de*

elect. Sextò, pro fide, pro obedientia, & pro unitate, sicut juraverunt viri Galilæi ad Ieptre. *Iud. cap. 11. & cap. significasti §. a-junt. vers. hoc, nimirum. de elect.* Septimò, pro consuetudine Ecclesiæ servanda, pro qua canonici cathedralium juramentum præstant, & filij Israel data lege juraverunt se domino servituros, *Exod. cap. 24.* Octavò, pro calumnia evitanda, ut, quando præstatur juramentum de calumnia, quod præstari potest in qualibet parte litis, tam ante, quam post litis contestationem, *c. 1. de jur. calum. 6.* Nonò, pro infamia tollenda, quæ juramento, & testibus purgatur, ut extr. *de Purg. canon. per tot.* unde versus, Pax, & fama, fides, reverentia, cautio damni, Defectus veri, sibi poscunt magna cavere, *gloss. in cap. significasti. in verb. pro unitate. de elect. in cap. nullus, de jur. jur. & Graff. decis. aur. cap. 15. numer. 5. par. 1. lib. 2. 8*

6 Illicitum ¶ juramentum pluribus modis dicitur, primò, ex persona jurantis, ut sunt impuberes, quorum juramenta non tenent, *cap. pueri, & cap. honestum. 2. 2. quest. 5. & l. qui jurasse, ff. de jur. jur.* Secundò, est illicitum ex persona, cui juratur, ut cum clericus in manibus laici jurat, quod non licet, *cap. nullus, 2. 2. quest. 5.* Tertio, ex causa turpi obligatoria ad hoc impellente, ut quando Herodes filix saltatrici juravit licet tolerabilius fuisset, promissum non facere, quam facere, quod turpe fuit, *cap. unusquisque. 2. 2. quest. 4. & c. innocens, §. unde vers. est enim, 2. 2. ead. quest. 4.* Quarto, ex modo est illicitum, ut quando temerè, vel indiscretè, aut sine necessitate juratur, ut fecit Ieptre, qui cum indiscretè jurasset, se immolaturum, quod ei victori redeunti de prælio primitus occurrisset, fili-

am unicam, quæ ei primò præ gaudio illius victoriosi adventus occurrit, occidit, *Iud. dicto. c. 11. in fin. c. si non licet, §. sed his exceptis, 2. 3. quest. 5. dicto cap. unusquisque, & cap. ita ergo, ead. 2. 2. quest. 1.* Quintò, est illicitum ex tempore, ut si dominicis, vel aliis festis, & prohibitis diebus juretur, *us c. decrevit, ead. 2. 2. qu. 5.*

7 Irritatur ¶ juramentum à pluribus, Primò, à Papa, cujus auctoritate penitus illicita juramenta irritantur. *cap. auctoritatem, 1. 5. quest. 6.* & subditos excommunicatorum excommunicationem continentium, à juramento fidelitatis absolvit, ut subditos magnorum Principum, contra quos ad aliam executionem deveniri non potest, per tex. *in cap. nos, ead. quest. 6.* & solus Papa à juramento quoque licito absolvere potest *c. alius, ead. qu. 6.*

8 Secundò, ¶ juramenta servorum possunt à dominis irritari, argum. *cap. si servus sciens, 5. 4. dist.*

9 Tertio, ¶ juramentum uxoris, quia sui juris non est, à marito irritari potest, *cap. manifestum, 3. 3. quest. 5.* licet propriè jus irritavit horum juramentum, non ipsi irritant domini, aut viri, dum dicimus dominos posse irritare juramentum suorum servorum, & mariti suarum mulierum.

10 Quarto, ¶ juramentum monachi à suo Abbate, *cap. monacho, 2. 0. qu. 4.*

11 Quintò irritari potest ¶ juramentum ab Episcopo, qui, quotiescunque ex parte recipientis juramentum habet iniquitatem, absolvere potest, *c. si vero, & c. verum, de jurejur. & Graff. decis. aur. cap. 18. numer. 33. par. 1. lib. 2.* & à simplici juramento ante incursum perjurii in pluribus casibus Episcopus absolvere potest, quia juramentum non debet esse vincalura iniquitatis, *cap.*